

Stručný posudek školitelky na disertační práci

Evropská úmluva o ochraně lidských práv a její odpověď na hate crime and hate speech

Viktora Kundráka

1. Téma práce je velmi aktuální. V průběhu let uznalo několik změn, které přispěly k její vysoké kvalitě. Autor správně vidí společného jmenovatele hate speech a hate crime, nicméně odhaluje i jejich rozdílné prvky. Cílem práce je zmapování oblast ochrany proti těmto jevům v mezinárodním právu a především v judikatuře ESLP, konkrétně hledání parametrů a limitů ochrany proti nim, a výhled směřování vývoje judikatury Soudu. V. Kundrák hned v úvodu trefně poznamenává, že problémem takové ochrany je vyvážení zájmů ochrany proti nesnášenlivosti s ochranou svobody projevu.
2. Hlavními metodami práce jsou metoda analytická, deskriptivní, normativní a komparativní. Jádrem práce je analýza nástrojů mezinárodního práva ochrany lidských práv, jakož i rozhodovací praxe ESLP a dalších soudních či kvazi-soudních instancí.
3. Práce je rozčleněna do Úvodu, části věnované Vymezení hate crime a hate speech v mezinárodním právu, části zabývající se EÚLP a judikaturou ESLP k hate crime, dále části věnované judikatuře Soudu k hate speech, a obsažného Závěru doplněného seznamem zkratk a použitých zdrojů. Autor využívá rozhodující domácí i mezinárodní literatury. Poznámkový aparát je pečlivě zpracován¹. Text je velmi čtivý.
4. Závěr práce reaguje na veškeré otázky kladené v úvodu. Velmi zajímavé je poznání, že o nutnosti postihu hate crime panuje široká mezinárodní shoda, zatímco v případech hate speech tomu tak není. Zde autor poukazuje na možnost vyčlenění dvou kategorií, jež kategorizuje jako verbální hate crime. Ve zbylé množině pak pozoruje velmi rozmanité fenomény a možnost jejich kriminalizace v nejzávažnějších případech. Za podstatné autor považuje existenci právního rámce umožňujícího účinné vyšetřování hate crime a ukládání adekvátních trestů.
5. Při využití hlubokých znalostí problematiky se V. Kundrák nestaví k praxi ESLP nekriticky: Dovojuje, že se někdy s případy hate speech nakládá způsobem, který spíše omezuje přístup oběti ke spravedlnosti, než by lépe chránil svobodu projevu. Tuto praxi označuje jako nekonzistentní. Navrhuje, aby ESLP uvedl dvě hlavní větve judikatury k hate speech do souladu – tedy tu, jež vychází z pohledu autora a pohledu oběti činu – a transformoval možnost stíhat hate speech ve formách podněcování k nenávisti, ale také k popírání genocidy, v povinnost. Práce však neskrývá úskalí takového postupu, které označuje nicméně jako úvahy pragmatické či politické

¹ Pouze na str. 18 pozn. 45 musí být právo namísto parvo.

povahy. Závěrem V. Kunderák doporučuje, aby ESLP nastavil stíhání hate crime předvídatelné a transparentní parametry.

6. Závěr:

Velmi zajímavou a přínosnou práci Viktora Kunderáka doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce. Zároveň konstatuji splnění zákonné podmínky publikace jejích dílčích výstupů.

Handwritten signature in blue ink, reading "Mahulena Hofmannová".

Prof. JUDr. Mahulena Hofmannová, CSc.